

Historische vondst in Breda

◆ Waar bouwhistoricus Dick Zweers (r.) restanten van een 16de-eeuws pand verwachtte aan te treffen in Breda, blijken waardevolle delen van een middeleeuws klooster in en onder een slooppand te zitten. Wethouder Adank van monumentenzaken en de andere leden van het gemeentebestuur zijn er verrukt over.

Foto Peter Cools.

(Van onze correspondent)

BREDA - Het Bredase gemeentebestuur beweegt stad en land om verder te kunnen graven naar de restanten van een middeleeuws klooster. Contouren van het mannenklooster zijn bij verrassing te voorschijn gekomen in een slooppand naast het Begijnhof en de Waalse Kerk in de Bredase Catharijnenstraat.

Het gemeentebestuur acht de ontdekking van enorm belang voor de reconstructie van de geschiedschrijving van Breda. Maar na de sensationele vondst dreigen stadsarcheoloog Guido van den Eynde en de Amsterdamse bouwhistoricus Dick Zweers hun bijtje erbij neer te moeten leggen. Komende dinsdag komt de sloper. De eigenaar van het slooppand, de woningrichting Hendriks BV, wil er in september een nieuwe meubeltoonzaal openen.

Gesmeek

Burgemeester Nijpels en wethouder Adank (monumentenbeleid) hebben gistermiddag tevergeefs de woningrichting gesmeekt om uitsel van de sloper. Verder onderzoek vergt nog een maand of drie. Maar de woningrichting vrees een grote schade als hij zijn nieuwbouw zou moeten opzouten.

Directeur P. Hendriks van Hendriks Woningrichting vindt dat hem niets te verwijten valt. Integendeel: de afdeling monumentenzorg van de gemeente Breda heeft zichzelf 'een brevet van onvermogen' gegeven, meent hij. „Oms pand staat al jaren leeg. Al die jaren heeft de gemeente de kans gehad om er te graven en te wroeten. Men weet toch dat ons gebouw tegen het oeroude Begijnhof aanstaat. Maar één minuut voor twaalf - de bulldozer staat al voor de deur - vragen ze mij het onmogelijke.”

Ministerie

Nu de woningrichting niet te vermurwen is, probeert Nijpels komende dinsdag de afdeling Monumentenzorg van het ministerie van wvc ertoe over te halen de sloper toch nog te stoppen. Monumentenzorg heeft die macht, maar is er in soortgelijke situaties in het verleden niet happig op geweest om die te gebruiken.

Inspraakronde over herziening van streekplan

(Van onze verslaggever)

DEN BOSCH - De provincie gaat een grootscheepse inspraakronde houden over de herziening van het streekplan. Vanaf 25 april tot 30 juni ligt het voorontwerp voor het nieuwe streekplan op alle gemeentehuizen en bibliotheken voor iedereen ter inzage.

ken. Steeds was er het risico van een schadeclaim.

Welke financiële vergoeding de woningrichting zou gaan vragen, kan hij nog niet zeggen. Maar als de sloper van hogerhand wordt stopgezet, zal de claim ongetwijfeld fors zijn. Hendriks: „De sloper en de aannemer zitten aan een planning vast. De zaak moet open in september of oktober opengaan, anders begin ik in het verkeerde seizoen. En pak dan ook nog de renteverliezen op de collectie die ik al heb aangeschaft. Het kost allemaal geld.”

Bogen

Twee weken geleden, juist toen de nog niet geïnstalleerde Nijpels een kijkje nam bij de opgravingen in het slooppand, gebeurde het. Bouwhistoricus Zweers bracht metselwerk te voorschijn dat verdraaid veel leek op het metselwerk van de uit 1430 daterende Waalse Kerk naast het vervallen woonhuis. Verder spitwerk leverde de ene fraaie boog na de andere op.

Bogen van een gang en van een raam van een mannenklooster dat volgens de annalen weliswaar ooit op de tekentafel had gelegen, maar nooit gebouwd zou zijn. De onderzoekers hebben nu bewezen dat het klooster vanaf 1430 een beperkt aantal jaren in bedrijf is geweest; nog ver voor de stadsbrand van 1534 waarbij half Breda in de as werd gelegd.

Bijzonder

Bouwhistoricus Zweers denkt dat het mannenklooster geen plaats in de Bredase geschiedschrijving heeft gekregen omdat het wereldlijke bestuur het geestelijke machtsblok zo ver mogelijk naar de achtergrond probeerde te drijven. Hij noemt de vondst mede zo bijzonder omdat er in Nederland vrijwel geen restanten van middeleeuwse kloosters die binnen de oude stadsvestes lagen zijn bewaard. Zuid-Nederland kent alleen een voorbeeld in Maastricht.

Surséance van betaling voor Efemer

(Van onze verslaggever)

ROOSENDAAL - De Roosendaalse darmengroothandel Efemer heeft van de Bredase rechtbank uitsel van betaling gekregen. Het bedrijf verkeert al geruime tijd in financiële moeilijkheden.

Bewindvoerder mr I. van den Heuvel zegt dat het zich aan zijn waarneming onttrekt of de arrestatie van directeur René S., die in Brussel wegens vermeende drugsmokkel in voorarrest zit, iets met de situatie binnen het bedrijf te maken heeft. De schuldeisers spreken zich op 8 juni definitief uit over de uitsel van betaling. Volgens Van den Heuvel is de mogelijkheid niet uitgesloten dat de zaak naar de datum in

Hopend op een goede afloop van de discussie met de woningrichting heeft het Bredase gemeentebestuur al een kwart ton beschikbaar gesteld voor verder onderzoek naar het klooster.

In het slooppand zou men vermoedelijk restanten van de refter (eetzaal) van het mannenklooster aan het licht kunnen brengen.

De kloostergang zou hebben doorgelopen onder het Begijnhof.

Volgens tuindersbond al binnen enkele jaren 'Tekort aan vakmensen in tuinbouw'

(Van onze verslaggever)

ROOSENDAAL - De Brabantse tuinbouw voorziet binnen enkele jaren een tekort van een enkele honderden arbeidskrachten. Om die dreiging af te wenden begint de tuindersbond van de NCB een actie onder scholieren om deze sector in de belangstelling te brengen.

De actie wordt ondersteund met posters ('Te gek zo'n werkplek') en folders, waarin de tuinbouw en de onderwijsmogelijkheden in Brabant nader omschreven worden. Dat materiaal wordt verspreid onder arbeidsbureaus, scholen en tuinbouwbedrijven.

Imago

„Het probleem waar de Brabantse tuinbouw op stuit, is het imago van de landbouw. Dat is nu niet bepaald een sector die de jeugd van vandaag met werkgelegenheid associeert. Maar de tuinbouw maakt wel dege-

lijk een stormachtige groei door, juist in Brabant. De bedrijven groeien sterk en de behoefte aan arbeid neemt daarbij eveneens sterk toe. Wij verwachten op korte termijn enkele honderden full time en parttime arbeidskrachten nodig te hebben”, zegt woordvoerder H. van Dinther van de NCB.

Wat de aspiraties van de scholieren zijn, is volgens hem van ondergeschikt belang. „Er is ruimte voor zelfstandige ondernemers, voor mensen die bedrijfsleider willen worden en voor vakkrachten. We hebben daar gelukkig in Brabant nog alle onderwijstypen voor. Een vakschool voor tuinbouw, lagere en middelbare agrarische scholen en een Agrarische Hogeschool in Den Bosch”.

Intussen maken de Westbrabantse en Zeeuwse tuinders zich ook grote zorgen over de beperkingen op de gelegeheidsarbeid. Vooral het op de helling zetten van de zogenaamde 'huisvrouwenregeling' schiet de tuinders in het verkeerde keelgat. NCB-hoofdbestuurlid R. van 't Westeinde: „Als de plannen van het Agrarisch Sociaal Fonds doorgaan, resteert alleen een 'scholierenregeling'. Die mogen dan in hun vakanties enkele weken in de tuinbouw werken zonder dat daar belastingen en premies voor worden afgedragen. Maar de schoolvakanties sluiten vaak helemaal niet aan op de periodes van de pluk. Daarom hebben wij die huisvrouwen zo hard nodig”.

Huisvrouwen

En juist die huisvrouwen laten het afweten als ze vanaf de eerste dag premies en belasting moeten betalen, zo meent NCB-bestuurder van Arendonk. „En de tuinders gaan in sneltreinvaart mechanismen om machinaal te kunnen osten. Daarmee maak je ook een brok aanvullende werkgelegenheid kapot. Maar de tuinbouw komt er elk geval niet met scholieren alleen. Vroeger toen je een piek in de arbeidspluk had, ging dat nog w. Maar op moderne tuindersbedrijven heb je bijna het hele jaar do mensen nodig. Zowel de vakkrachten, waarvoor we die opleiding promoten, als gelegeheidskrachten”. Volgens de Zevenbergse NCB voorzitter A. van Aart is de Agrarische Bedrijfschulp zelfs al gaan v. ven onder akkerbouwers, die in winter tijd over hebben.

SPECIALISTEN IN HIGH-END AUDIO

W. J. Nakarachi - luxman - quad - camtech - yamaha - nad - na
 - h. de - triade - b&w - bns - kef - triad - jk-acoustic - etude
 - high-end audio - high-end audio - high-end audio - high-end a
 - persoonlijk advies - vrijblijvend persoonlijk advies - vrijb
 - thuis op proef - vrijblijvend thuis op proef - vrijb
 - apparatuur - dubbele garantie op alle apparatuur - d
 - luxman - quad - camtech - yamaha - nad - na

brejaart electronics

(Valkenierslaan 45 - 4834 CA Breda - 076-856450)

GERUISLOOS GOED!

2e paasdag OPEN HUIS

bij Persia oosterse tapijten

Onder het genot van een hapje en een drankje kunt u zich bij Persia vrijblijvend laten informeren.

2e paasdag van 11 tot 17 uur prachtig Persia-KADO

Bij aankoop van een vloerkleed uit de nieuwe collectie krijgt u gratis: een prachtig kussen of tapijtje.

Brabant, Nieuw-Blad
14 april 90

Zelf vliegen??

Neem een proefles bij:
Vliegoopleiding Seppe
 (rijks erkend)

Ook: rondvluchten (vliegtuig + heli)
 - zakenvluchten
 - reclamesiepen

Seppe Air Service
 (01652) 1 81 67
 a.d. Rijksweg Etten-Leur